

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 13 september 2016 met nummer RvVb/A/1617/0038
in de zaak met rolnummer 1314/0789/SA/3/0760

Verzoekende partij	de vzw NATUURPUNT HOUTLAND vertegenwoordigd door advocaat Peter DE SMEDT met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Kasteellaan 141
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van WEST-VLAANDEREN vertegenwoordigd door advocaat Jo GOETHALS met woonplaatskeuze op het kantoor te 8800 Roeselare, Kwadestraat 151B/41
Tussenkomenende partij	de heer Wim VANDEPUTTE vertegenwoordigd door advocaat Katia BOUVE met woonplaatskeuze op het kantoor te 8420 De Haan, Mezenlaan 9

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 29 augustus 2014 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 10 juli 2014.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de tussenkomenende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ichtegem van 8 november 2011 ontvankelijk en gegrond verklaard.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het uitbreiden van een serre en het aanleggen van een waterput op de percelen gelegen te 8480 Eernegem (Ichtegem), Meersenstraat 3, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 269A, 287, 288, 289, 291, 292 en 328.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 17 oktober 2014 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de derde kamer laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 3 november 2014 toe in de debatten.

De Raad verwerpt met een arrest van 9 december 2014 (nr. S/2014/0172) de vordering tot schorsing.

De verzoekende partij dient een verzoek tot voortzetting in.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 16 augustus 2016.

Advocaat Sofie DE MAESSCHALCK voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Jo GOETHALS voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Nadia DE COCK *loco* advocaat Katia BOUVE voert het woord voor de tussenkomende partij.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

Op de zitting van 16 augustus 2016 legt de raadsman van de tussenkomende partij bijkomende stukken neer, met name foto's betreffende de landschappelijke integratie van de serres in de omgeving. De verzoekende partij verzet zich tegen de neerlegging van deze stukken.

Overeenkomstig artikel 4.8.25 VCRO kunnen de partijen ter zitting geen bijkomende stukken overmaken aan de Raad. De tussenkomende partij maakt niet aannemelijk dat er uitzonderlijke omstandigheden zijn die zouden verantwoorden om van deze bepaling af te wijken.

De neergelegde stukken worden uit de debatten geweerd.

IV. FEITEN

1.

De tussenkomende partij dient op 12 juli 2011 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ichtegem een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het uitbreiden van een serre en het aanleggen van een waterput" op de percelen gelegen te 8480 Eernegem (Ichtegem), Meersenstraat 3.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Diksmuide-Torhout', vastgesteld met koninklijk besluit van 5 februari 1979 in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 5 augustus 2011 tot en met 5 september 2011, worden twee bezwaarschriften ingediend, onder meer door de verzoekende partij.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling adviseert op 5 september 2011 voorwaardelijk gunstig.

De Vlaamse Milieumaatschappij adviseert op 14 september 2011 gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen adviseert op 4 oktober 2011 voorwaardelijk gunstig.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 3 november 2011 ongunstig.

Het college van burgemeester en schepenen weigert op 8 november 2011 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij.

Tegen deze beslissing tekent de tussenkomende partij op 22 november 2011 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 1 februari 2012 om dit beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 7 februari 2012 verklaart de verwerende partij het beroep op 1 maart 2012 gegrond en verleent een stedenbouwkundige vergunning.

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 10 april 2012 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van deze beslissing. Deze zaak is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1112/0589/SA/3/0530.

Met een arrest van 19 februari 2013 (nr. S/2013/0031) schorst de Raad de tenuitvoerlegging van deze beslissing en met een arrest van 11 juni 2013 (nr. A/2013/0315) vernietigt de Raad de beslissing van de verwerende partij van 1 maart 2012.

2.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn aanvullend verslag van 17 oktober 2013 om de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 22 oktober 2013 wordt een nieuw openbaar onderzoek georganiseerd van 21 maart 2014 tot en met 19 april 2014, waarbij drie bezwaarschriften worden ingediend, onder meer door de verzoekende partij.

De verwerende partij verklaart op 10 juli 2014 het beroep gegrond en verleent een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

“ ...

De bouwplaats maakt deel uit van een structureel aangetast landbouw, dit onder meer door de bestaande serres alsook door de aanpalende landbouwbedrijven. De serres zijn opvallend in het landschap aanwezig en er zijn er te weinig in geïntegreerd. Het bijgestuurd landschapsintegratieplan biedt de opportuniteit om het structureel aangetast landschap te herstellen en esthetischer in te vullen, waardoor de overgang van het aangetast landschap naar het omliggend agrarisch landschap natuurlijker wordt ingevuld. Deze betere integratie van het geheel kan gunstig zijn voor de landschapsbeleving in de omgeving.

Daar waar een groenscherm (in casu is er geen sprake van een “eenvoudig” groenscherm, maar wel van een landschapsintegratie) in eerste instantie bedoeld is om de negatieve visuele impact te milderen, belet niets – zoals ten deze – dat de voorziene landschapsinkleding de te vrijwaren schoonheid van het landschap naar behoren ongeschonden bewaart.

In de aanvraag wordt gechopt voor een landschappelijke integratie met respect voor de streekidentiteit, vandaar aanplant struiken in combinatie met bomen, zodat – door de aanplantingen – het bedrijf wordt geïntegreerd in de omgeving i.p.v. het weg te stoppen achter een groenscherm.

Door het inplanten van bomen en kleine houtkant wordt het serrecomplex visueel gebroken en wordt bovendien de openheid van het agrarisch landschap behouden.

...

Naar aanleiding van het tweede openbaar onderzoek werden bezwaren geformuleerd als zou het landschapsintegratieplan nog niet zou voldoen.

...

Een aangepast landschapsintegratieplan is opnieuw ingediend rekening houdend met bovenvermelde opmerkingen en komt dus tegemoet aan de ingediende bezwaren. Het bijgestuurd landschapsintegratieplan vermindert in hoge mate de visuele impact van de serres, en dit vanuit meerdere invalshoeken.

...

Er kan enkel vastgesteld worden dat de schoonheidswaarde van het landschap door de aanvraag niet in het gedrang komt, nu:

- in de aanvraag aan landschapsopbouw wordt gedaan, vertrekkende vanuit de bestaande landschapsbepalende elementen (bomenrijen en houtkanten), waardoor de site in z'n geheel (en niet enkel de uitbreiding) is geïntegreerd in het landschap. Door het aanbrengen en herhalen van kwalitatieve groene lijnelementen wordt aan schoonheidswaarde gewonnen en wordt voor een geleidelijke overgang gezorgd van de bedrijfssite naar het omliggend agrarisch landschap. Het doordacht landschapsplan vermindert drastisch de visuele impact van de bestaande serres, en dit vanuit meerdere invalshoeken.

- met deze groene inkleding van de serre wordt de impact van de ruimtelijke inname sterk gereduceerd. De juiste inkleding van het waterbufferbekken met bijkomstig riet, inloopzone voor steltlopers, heeft een toegevoegde biologische waarde voor de omgeving tot gevolg. Het aangepaste waterbuffer kan ervoor zorgen dat vele watervogels naar dit pleister – en rustgebied (blijven) komen. De ingeplante serre is een gebouw in rust (behoudens tijdens de werken), waar rondom het gebouw ook de rust zal bewaard blijven, mede gelet op het feit dat de bedrijfsactiviteit voornamelijk intern gebeurt in de serre.

Uit de neergelegde foto's blijkt dat er reeds heel wat vogels aanwezig zijn in het reeds uitgevoerde waterbufferbekken (conform de vergunning dd. 01.03.2012). Door het treffen van de hierboven vermelde maatregelen zal de aanwezigheid van dit vogelbestand aldaar versterkt worden.

- De bestaande landschapsbepalende elementen, zoals aanwezige sloten en rietkragen aan de perceelsranden, zullen niet aangetast worden en worden gespaard bij het inplanten van de nieuwe serre. Op de bouwplaats zijn deze landschapselementen de facto niet meer aanwezig gelet op het feit dat het perceel reeds jaren is ingeschakeld in akkerbouw (grasland) met intensieve bemesting.

- De specifieke inplanting van de uitbreiding met een derde serre vormt een verticaal lijnelement dat zich laat integreren in het bestaande landschap, hetwelk een afwisseling is van percelen ingeschakeld in de akkerbouw en groene lijnelementen.

Uit de natuurtoets blijkt bovendien dat de inplanting zal zorgen voor een extra geluidsbuffer (in functie van mobiliteit) in noordelijke richting (o.m. naar de Bourgognepolder toe).

*- De groenplant, zowel hoogstammige bomen als bosaanplant, gebeurt in streekeigen aanplanting zoals hoogstammige Es, Knotteik, losse heg van Heesters, gemengd bosplantsoen, riet, hazelaar (*Corylus avellana*), vlier (*Sambucus nigra*), Gelderse Roos (*Viburnum opulus*), veldolm (*ulmus minor*), zomereiken (*Quercus robur*), enz... en zorgt ervoor dat het gebouw zal opgenomen worden in het omliggend landschap; het serrecomplex wordt visueel gebroken en bovendien wordt de openheid van het omliggend agrarisch landschap behouden.*

- het ontwerp draagt bij tot de ontwikkeling van het landschap, zorgt voor een betere integratie van de bestaande bedrijfssite. De typische kenmerken van het landschap bestaande uit groen lijnelementen, sloten, rietkragen blijven onaangetast en worden zelfs versterkt.

...

De impact van het aangebouwde serreproject (naast de bestaande uitbating) is dus minimaal op voorwaarde dat het bijgestuurde landschapsintegratieplan integraal wordt uitgevoerd. Bij integrale en correcte uitvoering van dit landschapsintegratieplan, wordt geen verminderende vogelaanwezigheid verwacht.

De natuurtoets komt dan ook tot de algemene conclusie dat, dit alles in beschouwing genomen, er kan worden besloten dat het project geen ernstige wijzigingen of significante

vernietigingen van de natuur, in een ruim kader, zal teweegbrengen. Deze natuurtoets wordt onderschreven door het bevoegde bestuur ANB.

...

De stedenbouwkundige vergunning wordt verleend mits stipte naleving van het landschapsintegratieplan aangepast na het tweede openbaar onderzoek.

...”

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

De heer Wim VANDEPUTTE verzoekt met een aangetekende brief van 17 oktober 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 3 november 2014 de tussenkomende partij toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging. Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat de tijdigheid van het beroep

De verwerende partij werpt in haar repliek bij het eerste middel op dat de vordering laattijdig werd ingesteld. Zoals hierna (onderdeel VII.A. van huidig arrest) blijkt uit de beoordeling van het eerste middel, dient deze evenwel exceptie te worden verworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partij

Uit het dossier blijkt dat de verzoekende partij over het rechtens vereiste belang en de vereiste hoedanigheid beschikt. Er worden hieromtrent geen excepties opgeworpen.

VII. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In het eerste middel roept de verzoekende partij de schending in van de artikelen 4.7.12 VCRO tot en met 4.7.20 VCRO, artikel 4.7.23, §2 VCRO, de beginselen van behoorlijk bestuur, met name het zorgvuldigheidsbeginsel, en bevoegdheidsoverschrijding ‘*ratione temporis*’.

De verzoekende partij voert onder meer aan:

“ ...

doordat het vernietigingsarrest nr. A/2013/0315 van 11 juni 2013 werd betekend op 20 juni 2013 en de bestreden beslissing pas werd genomen op 10 juli 2014, na een aanpassing van plannen en een nieuw openbaar onderzoek

terwijl de deputatie ten gevolge van de vernietiging over een termijn beschikte van drie maanden om een nieuwe beslissing te nemen rekening houdend met de vernietigingsmotieven

en terwijl, ten gevolge van een vernietiging de administratieve beroepsprocedure hernomen wordt en de deputatie derhalve in beginsel beschikt over de volle termijn die voorzien is in artikel 4.7.23, §2 VCRO en waarvan het verstrijken gesanctioneerd is met de stilzwijgende afwijzing van het beroep

en doordat de deputatie niet enkel een nieuw verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar ontving en een hoorzitting organiseerde, vooraleer een nieuwe beslissing te nemen, maar vervolgens nog een nieuw landschapsintegratieplan laat toevoegen aan de aanvraag, daarover een nieuw openbaar onderzoek organiseert en vervolgens het landschapsintegratieplan deels aanpast aan de bezwaren, vooraleer een nieuwe beslissing te nemen en dus elementen uit de procedure van eerste aanleg opnieuw voert,

en terwijl, de deputatie wel kan beslissen dat de procedure hernomen moet worden vanaf een vroeger tijdstip, wanneer er met name nieuwe plannen moeten worden ingediend die nopen tot een nieuw openbaar onderzoek, maar dat zulks tot gevolg moet hebben dat het beroep moet worden afgewezen en de vergunning geweigerd moet worden om vervolgens een nieuwe aanvraag in eerste aanleg te laten indienen, en dat het dus niet tot gevolg kan hebben dat de deputatie zich zelf de bevoegdheid toemeet om de procedure in eerste aanleg zoals voorzien in artikelen 4.7.12 t.e.m. 4.7.20 VCRO naar goeddunken zelf toe te passen, gezien ze daarmee haar bevoegdheid overschrijdt

en terwijl, de Raad in het vernietigingsarrest immers geen nieuw openbaar onderzoek of andere procedurele handelingen heeft bevolen, zoals bedoeld in artikel 4.8.2, derde lid, 3° VCRO, en er evenmin toepassing werd gemaakt van de bestuurlijke lus om een onregelmatigheid te herstellen binnen een door de Raad te bepalen termijn, zodat de deputatie daaruit geen bevoegdheid kan putten om een deel van de procedure te hernemen die tot de procedure in eerste aanleg behoort

...

In het arrest van nr. A/2013/0315 van 11 juni 2013 werd een termijn van 3 maanden bepaald voor het nemen van een nieuwe beslissing.

Deze termijn van drie maanden werd ruim overschreden.

Tevergeefs zou echter worden opgeworpen dat gezien de deputatie ‘slechts’ een niet-gesanctioneerde termijn toegemeten kreeg, zij over de mogelijkheid beschikte om haar beslissing voor onbepaalde tijd uit te stellen.

De terugwerkende kracht van een vernietigingsarrest heeft onder meer tot gevolg dat, wanneer de vernietigde handeling er een is die door de overheid binnen een bepaalde termijn dient te worden vastgesteld, de overheid over een nieuwe volle termijn beschikt om een beslissing te nemen. **Terzake geldt dus de termijn die gesteld is in artikel 4.7.23, §2 VCRO, meer bepaald een termijn van 105 dagen in geval van een hoorzitting, en waarvan het verstrijken gesanctioneerd is met de stilzwijgende afwijzing van het beroep.**

De VCRO bevat geen enkele bepaling die stelt dat de vervaltermijn die bepaald is in artikel 4.7.23, §2 VCRO, niet meer geldt indien de Raad toepassing heeft gemaakt van artikel 4.8.2, derde lid VCRO om een termijn te bepalen om een nieuwe beslissing te nemen.

Verder valt op te merken dat de Raad van State aanvaardt, in geval dat een cassatieberoep wordt ingesteld tegen een vernietigingsarrest, dat de deputatie in dergelijke omstandigheid mag wachten op de uitspraak na cassatie vooraleer een nieuwe vergunningsbeslissing te nemen en dat in dergelijke omstandigheid de sanctie die verbonden is aan het overschrijden van de vervaltermijn niet geldt. In casu werd echter geen cassatieberoep ingesteld.

...

2.

De verwerende partij antwoordt op het eerste middel:

“ ...

2.2. *Vooreerst meent verwerende partij dat wanneer het standpunt van de verzoekende partij zou bijgetreden worden dit noch min noch meer leidt tot de onontvankelijkheid ratione temporis van haar eigen vordering.*

De verzoekende partij was op de hoogte van het arrest van uw Raad, zij volgde de procedure ook rigoureuus op. Zij wist dan ook perfect wanneer de volgens haar van toepassing zijnde termijn verstreken was.

Mitsdien kwam het haar toe, als zij consequent wilde zijn met haar eigen standpunt zoals verwoord in het eerste middel, om binnen een termijn van 45 dagen na het verstrijken van de termijn, waardoor dus een stilzwijgende weigering tot stand kwam (art. 4.7.23, §2 VCRO, zich tot uw Raad te wenden.

Onderhavig verzoek is in deze hypothese manifest laattijdig en mitsdien onontvankelijk.

Ten onrechte zou verzoekende partij beweren dat er geen termijn is beginnen lopen omdat verwerende partij haar niet op de hoogte heeft gebracht van het feit dat er een stilzwijgende beslissing was.

Evident dat de verwerende partij verzoekende partij niet op de hoogte heeft gebracht. Zij is immers de mening toegedaan dat er geen sanctie staat op het verstrijken van de termijn. Van haar kan dan ook niet verwacht worden dat zij de verzoekende partij niet expliciet op de hoogte bracht van de stilzwijgende weigering.

Het ware volstrekt onlogisch het beginpunt van de beroepstermijn in hoofde van de verzoekende partij tegen een "impliciete/stilzwijgende" beslissing te situeren op het ogenblik dat verwerende partij haar een expliciete beslissing ter kennis brengt, een expliciete beslissing die verzoekende partij niet erkent omdat de verwerende partij, aldus de verzoekende partij, op dat ogenblik buiten bevoegdheid zou zijn.

Als verzoekende partij consequent wil redeneren, dan moest zij uiterlijk 45 dagen na het verstrijken van de termijn zoals bepaald in art. 4.8.23 VCRO annulatie-beroep aantekenen.

Onderhavig verzoek is ver buiten deze termijn neergelegd zodat het verzoekschrift onontvankelijk is, ratione temporis.

2.3. *Verwerende partij meent evenwel te kunnen verwijzen naar het arrest nr. A/2014/0525 van 5 augustus 2014. Uw Raad wijst daarin duidelijk dat de termijnoverschrijding niet aan een sanctie is onderworpen:*

...

Anders dan verzoekende partij wil doen geloven is art. 4.7.23, §2 VCRO te dezen niet geschonden.

2.4. *Verwerende partij meent ook nog te kunnen verwijzen naar de rechtspraak van de Raad van State in een gelijkaardige omstandigheid.*

Art. 14 van de Wetten op de Raad van State laat toe dat wanneer de overheid na een vernietigingsarrest niet spontaan tot herbeoordeling overgaat deze overheid in gebreke kan worden gesteld een beslissing te nemen. Als er geen beslissing volgt binnen de vier maanden na de ingebrekestelling wordt het oorspronkelijke beroep geacht te zijn afgewezen. De burger kan dan binnen de 60 dagen tegen deze stilzwijgende beslissing opnieuw een annulatieberoep aantekenen.

Welnu, het is vaste rechtspraak van de Raad van State dat wanneer de overheid alsnog overgaat tot het nemen van een beslissing dit mogelijk is, en de vordering tegen de stilzwijgende weigering zelfs doelloos is.

...

2.5. *In elke hypothese is het eerste middel (eerste onderdeel) niet ontvankelijk minstens gegrond, zij het omdat het deel uitmaakt van een onontvankelijk verzoekschrift, dan wel omdat de van toepassing zijnde regelgeving geen sanctie koppelt aan de door uw Raad opgelegde termijn tot herbeoordeling.*

...

3.2. *Verzoekende partij beweert ten onrechte dat de verwerende partij, in graad van administratief beroep, geen openbaar onderzoek zou kunnen houden. Als dat noodzakelijk is, zo wees uw Raad reeds, moet de deputatie zelfs een openbaar onderzoek organiseren. De artt. 4.7.12 - 4.7.20 VCRO zijn dan ook niet geschonden. Verwerende partij was evenmin onzorgvuldig, wel integendeel!*

...

Dat is dan ook de reden waarom de decreetgever naar aanleiding van de laatste wijziging van de VCRO in art. 4.7.23 VCRO een ruimere beoordelingstermijn heeft voorzien in het geval er in tweede administratieve aanleg een openbaar onderzoek moet gehouden worden. (Parl. St. , VI. Parl., 2371 (2013-14), 1, 43.)

..."

3.

De tussenkomende partij voegt hieraan onder meer toe:

"...

*Deze redenering kan niet gevolgd worden. De **Raad van State** heeft daar, als cassatierechter, reeds over beslist in het **arrest nr. 222.258 van 25 januari 2013**:*

...

Met andere woorden indien de Raad voor Vergunningsbetwistingen op grond van artikel 4.8.2 VCRO een termijn oplegt, is de termijn van artikel 4.7.23, § 2 VCRO niet van toepassing.

...

De Raad besliste in het vernietigingsarrest van 11 juni 2013 als volgt:

...

Tussenkomende partij heeft deze overweging zeer goed begrepen en heeft een deskundige landschapsarchitectuur onder de arm genomen teneinde tot een deskundig en aangepast landschapsintegratieplan te komen, die dan wel zorgt voor een voldoende integratie van bestaande gebouwen en uitbreiding.

Dit landschapsintegratieplan werd inderdaad gevoegd bij de aanvraag na het vernietigingsarrest, waarna de verwerende partij heeft geoordeeld dat deze toevoeging een nieuw openbaar onderzoek noodzaakte. Dat de verwerende partij bevoegd is om dergelijk openbaar onderzoek te organiseren, is hierboven reeds aangetoond. Dat dit ook de rechtspraak is van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, blijkt uit het hieronderstaand arrest.

RvvB, nr. A/2014/0196 van 18 maart 2014

...

*Dat de Deputatie een openbaar onderzoek kan organiseren wordt trouwens bevestigd in artikel 4.7.23. §2 VCRO, zoals gewijzigd door het Decreet van 04.04.2014. Het artikel bepaalt thans dat de termijn wordt verlengd om een beslissing te nemen indien over de aanvraag **in graad van beroep nog een openbaar onderzoek moet gevoerd worden**.*

...”

4.

In haar wederantwoordnota voegt de verzoekende partij toe:

“ ...

Om te beginnen valt niet in te zien welk belang de verzoekende partij zou hebben bij het instellen van een beroep bij uw Raad tegen een stilzwijgende weigering van de vergunning

...

De verwerende partij stelt dat het overschrijden van de termijn niet in strijd kan zijn met art. 4.7.23, §2 VCRO, maar toont niet aan dat het overschrijden van de door uw Raad opgelegde termijn met 9 maanden aan de redelijketermijnvereiste voldoet. Het valt niet in te zien hoe een dermate ruime overschrijding - met een totale periode die drie à vier maal de maximale periode is van om het even welke reguliere vergunnings- of beroepsprocedure die in de VRCO is opgenomen (met name 384 dagen i.p.v. de gebruikelijke termijnen van maximum 75, 105 of 150 dagen) nog als ‘kennelijk redelijk’ kan worden beschouwd. Alle voor vergunningverlening gebruikelijke procedurestappen kunnen immers binnen de decretaal voorziene termijnen worden genomen. De verwerende partij was dus kennelijk onzorgvuldig door de termijn te laten verstrijken en met 9 maanden te overschrijden.

Indien de deputatie vaststelt dat in eerste aanleg ten onrechte geen openbaar onderzoek werd gehouden, terwijl dit vereist is om de vergunning te kunnen afleveren, is de deputatie er toe gehouden om dit openbaar onderzoek vooralsnog te organiseren (cf. het arrest A/2012/0177 waar verwerende partij naar verwijst en het arrest A/2014/0196 waar tussenkomende partij naar verwijst). In dit dossier was er echter al een openbaar onderzoek gehouden en heeft de deputatie beslist om een nieuw ‘landschapsintegratieplan’ te laten toevoegen aan de aanvraag en een tweede openbaar onderzoek te organiseren. De deputatie stelde m.a.w. vast na het vernietigingsarrest dat de initiële aanvraag niet voldeed. Dit is een essentieel onderscheid met de situatie in de arresten waar de verwerende en tussenkomende partij naar verwijzen, gezien in die zaken de ingediende bouwplannen niet moesten worden aangepast of aangevuld, zodat de aanvraag op zich voldeed, maar ten onrechte geen openbaar onderzoek werd gehouden, zodat de gevolgde procedure niet voldeed. Het kan niet worden ontkend dat in casu een nieuw beplantingsplan werd toegevoegd en de deputatie een deel van de procedure heeft hernomen met dit nieuwe element, maar anderzijds géén nieuwe adviezen heeft ingewonnen over de gewijzigde plannen.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Zoals blijkt uit het feitenrelaas, heeft de Raad de beslissing van de verwerende partij van 1 maart 2012, waarbij aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning werd verleend voor het uitbreiden van een serre en het aanleggen van een waterput, vernietigd met een arrest van 11 juni 2013 met nummer A/2013/0315. In dit arrest werd aan de verwerende partij een injunctie opgelegd tot het nemen van een nieuwe beslissing binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening van het arrest.

Dit arrest werd met een aangetekende brief van 19 juni 2013 betekend aan de verwerende partij en de bestreden beslissing dateert van 10 juli 2014. De bij injunctie opgelegde termijn waarbinnen een nieuwe beslissing moest worden genomen, werd derhalve overschreden, hetgeen door de partijen niet wordt betwist.

2.

De Raad van State heeft zich als cassatierechter in het arrest van 17 maart 2015 (nr. 230.559) uitgesproken over de principiële vraag of de termijn die de Raad in een vernietigingsarrest oplegt aan het vergunningverlenende bestuursorgaan om een nieuwe beslissing te nemen, al dan niet te beschouwen is als een vervaltermijn.

In het vermelde arrest wordt geoordeeld dat een termijn die wordt opgelegd in een arrest van de Raad met toepassing van het destijds geldende artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, enkel kan afwijken van de duur van de vervaltermijn bepaald in 4.7.23, §2 VCRO, maar niet van de aard ervan. Het gegeven dat de Raad van State in eerdere rechtspraak een ander standpunt zou hebben ingenomen, doet aan de voorgaande conclusie geen afbreuk.

De vaststelling dat het vergunningverlenende bestuursorgaan een nieuwe beslissing heeft genomen buiten de termijn die door de Raad werd opgelegd in een arrest op grond van het destijds geldende artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, moet derhalve tot de conclusie leiden dat de verwerende partij een vervaltermijn heeft overschreden om de beslissing te nemen, waardoor de nieuwe beslissing is aangetast door bevoegdheidsoverschrijding.

3.

De omstandigheid dat na het vernietigingsarrest van 11 juni 2013 een nieuw openbaar onderzoek werd georganiseerd omtrent een gewijzigd landschapsintegratieplan – los van de discussie of de verwerende partij hiervoor bevoegd was – doet geen afbreuk aan de vaststelling dat de opgelegde vervaltermijn werd overschreden.

De verwerende partij en de tussenkomenende partij verwijzen naar de huidige versie van artikel 4.7.23, §2 VCRO, dat een termijnverlenging voorziet indien “*in graad van beroep nog een openbaar onderzoek moet worden gevoerd*”. Deze bepaling is ingevoegd met het wijzigingsdecreet van 4 april 2014 (B.S. 15 april 2014, 32.340) en is slechts van toepassing op aanvragen die worden ingediend na de datum van inwerkingtreding van dit wijzigingsdecreet en dus alleszins niet op de bestreden beslissing.

4.

Wanneer de door de Raad opgelegde vervaltermijn waarbinnen de verwerende partij een nieuwe beslissing dient te nemen, is verstreken, moet het administratief beroep conform artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO worden geacht stilzwijgend te zijn afgewezen.

De redenering van de verwerende partij, dat de vordering van de verzoekende partij laattijdig zou zijn, kan niet gevolgd worden. De verwerende partij gaat hierbij immers uit van de onjuiste premisse dat de stilzwijgende beslissing het voorwerp zou uitmaken van het onderhavig beroep.

Ongeacht de vraag of de stilzwijgende beslissing ter kennis werd gebracht aan de verzoekende partij, kan terecht de vraag worden gesteld welk belang zij zou hebben bij een vordering tegen deze stilzwijgende beslissing, aangezien de vergunning in eerste aanleg is geweigerd en het administratief beroep werd ingesteld door de tussenkommende partij.

5.

Uit het voorgaande volgt dat de vaststelling dat het vergunningverlenende bestuursorgaan een nieuwe beslissing heeft genomen buiten de termijn die door de Raad werd opgelegd in het arrest van 11 juni 2013 (nr. A/2013/0315), tot de conclusie moet leiden dat de verwerende partij een vervaltermijn heeft overschreden om een beslissing te nemen, waardoor de nieuwe beslissing is aangetast door bevoegdheidsoverschrijding.

Het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Overige middelen

De overige middelen worden niet onderzocht aangezien deze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

VIII. BEVEL MET TOEPASSING VAN ARTIKEL 4.8.2, DERDE LID VCRO

Wanneer de door de Raad opgelegde vervaltermijn waarbinnen de verwerende partij een nieuwe beslissing diende te nemen, is verstreken, moet het administratief beroep conform artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO worden geacht stilzwijgend te zijn afgewezen.

Het verstrijken van vermelde termijn, waardoor de bevoegdheid van de verwerende partij zonder meer is uitgeput, impliceert dat de verwerende partij in de voorliggende aangelegenheid geen uitdrukkelijke vergunningsbeslissing meer kon nemen doch dat zij integendeel conform artikel 4.7.23, §3, eerste lid VCRO aan de tussenkommende partij, als de indiener van het beroep, een kennisgeving van de stilzwijgende beslissing diende te bezorgen. Dit vanzelfsprekend onverminderd hetgeen is bepaald in artikel 4.7.23, §3, tweede lid VCRO.

Voorgaande overwegingen hebben evenzeer tot gevolg dat de Raad de verwerende partij niet kan bevelen om binnen een welbepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de tussenkommende partij. Er ligt immers, overeenkomstig artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO, een beslissing voor, namelijk een stilzwijgende beslissing waarmee het administratief beroep van de tussenkommende partij wordt geacht te zijn afgewezen.

In zoverre de verwerende partij tot op heden heeft nagelaten om conform artikel 4.7.23, §3, eerste lid VCRO aan de tussenkommende partij, als de indiener van het beroep, een kennisgeving van de stilzwijgende beslissing te bezorgen, heeft de termijn waarbinnen men zich bij de Raad in rechte kan verzetten tegen een dergelijke stilzwijgende beslissing, nog geen aanvang genomen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de heer Wim VANDEPUTTE is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 10 juli 2014, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het uitbreiden van een serre en het aanleggen van een waterput op de percelen gelegen te 8480 Eernegem (Ichtegem), Meersenstraat 3, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 269A, 287, 288, 289, 291, 292 en 328.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verwerende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 13 september 2016 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Lieselotte JOPPEN

Filip VAN ACKER